

เอกสารอ้างอิง

- กันยา สันตะโชติ. 2545. พฤกษอนุกรมวิธานของพืชดอก. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 345 น.
- ครรชิต ธรรมศิริ. 2547. เทคโนโลยีการผลิตกล้วยไม้. อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, กรุงเทพฯ. 283 น.
- จิตราพรรณ พิติก. 2539. การเพาะเมล็ดกล้วยไม้ป่าของไทยเพื่อการอนุรักษ์. รายงานการประชุมวิชาการ ไม้ดอกไม้ประดับแห่งชาติ ครั้งที่ 2. กองโครงการและประสานงานวิจัย สำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ. 278 น.
- จารุภัทร ประราศรี. 2549. การศึกษาลักษณะของกล้วยไม้ช้างผสมโหลงที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 86 น.
- จารุวรรณ สุขเกษม. 2550. การศึกษาลักษณะและการเจริญเติบโตของกล้วยไม้เอื้องน้ำคั้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 85 น.
- เฉลิมศรี นนทสวัสดิ์ศรี โสระยา ร่วมรังสี และ Seiichi Fukai. 2549. การเพาะเลี้ยงอับละอองเกสรของไม้ดอกกลุ่มลูกบางชนิด. ว.กษ. 37(6) (พิเศษ) : 243-246.
- คนัย บุญเกียรติ. 2539. สรีรวิทยาของพืช. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 216 น.
- เทียมใจ คมกฤต. 2546. วิชาของพฤกษ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 308 น.
- ธีรพล พรสวัสดิ์ชัย. 2535. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการงอกและการพัฒนาโปรโตคอร์มของรองเท้านารีเหลืองปราจีน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 160 น.
- บุญยืน กิจวิจารณ์. 2540. เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น. 205 น.
- บุญยืน กิจวิจารณ์ และ ไพบุลย์ มงคลถาวรชัย. 2527. การขยายพันธุ์กล้วยไม้พันธุ์ยุโรปี่นำจาก ส่วนของลำต้นในหลอดแก้ว. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา [http://www. Geocities.com/ SoHo/Museum/3211/clon.htm](http://www.Geocities.com/SoHo/Museum/3211/clon.htm) (11 มกราคม 2550).

- ประทุมพร กันทพนม. 2538. ผลของสารควบคุมการเจริญเติบโตที่มีต่อการตอกลง ปักชำและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อประยงค์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 142 น.
- ประศาสตร์ เกี่ยมณี. 2538. เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช. พิมพ์ครั้งที่ 2. โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์, กรุงเทพฯ. 158 น.
- พรวิวรรณ โปธาสินธุ์. 2550. ความหลากหลายทางชีวภาพ และนิเวศวิทยาของกล้วยไม้ดินบางชนิดในป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณของจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 205 น.
- ภาณิรัตน์ โตเจริญ. 2539. การขยายพันธุ์โดยไม่อาศัยเพศของกล้วยไม้สกุลรองเท้านารีในสภาพปลอดเชื้อ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 136 น.
- ราตรี พระนคร. 2547. ผลของสารออกซิน และไซโตไคนินบางชนิดต่อการขยายพันธุ์กล้วยไม้ดินพันธุ์นางอ้วนน้อย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น. 96 น.
- รังสฤษฏ์ กาวีตะ. 2540. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช : หลักการและเทคนิค. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 219 น.
- ลิลลี่ กาวีตะ. 2546. การเปลี่ยนแปลงทางสัณฐานและพัฒนาการของพืช. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 319 น.
- ศลิษา รุจิวนิชย์กุล. 2549. การศึกษาลักษณะของกล้วยไม้ว่านจูงนางที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 120 น.
- สลิล สิทธิสังขธรรม. 2549. กล้วยไม้ป่าเมืองไทย. อัมรินทร์พรินติ้ง, กรุงเทพฯ. 491 น.
- สัมฤทธิ์ เฟื่องจันทร์. 2544. สรีรวิทยาการพัฒนากิ่งพืช. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, กรุงเทพฯ. 665 น.
- สุจรรยา เรื่องวีรยุทธ. 2548. ผลของการใช้สารไซโตไคนินในการชักนำให้เกิดยอดในกล้วยไม้ดินหวาย และแวนด้า. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 43. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 762 น.
- สุมนทิพย์ บุณนาค. 2541. การเจริญเติบโต และสอร์โมนพืช. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น. 354 น.
- อบฉันท์ ไทยทอง. 2543. กล้วยไม้เมืองไทย. อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, กรุงเทพฯ. 461 น.

- อบฉันทน์ ไททอง และ ชุมพล คุณวาส. 2543. สกุลกล้วยไม้ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม. ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. 118 น. แปลจาก A. Schuiteman and E.F. de Vogel. 2000. Orchid Genera of Thailand, Laos, Cambodia and Vietnam. National Herbarium Nederland, Leiden.
- Beaman, T. E., J. J. Wood, R. S. Beaman and J. H. Beaman. 2001. Orchids of Sarawak. Natural History Publications (Berneo) Sdn. Bhd, Sabah. 584 p.
- Chen, J. T. and W. C. Chang. 2001. Effects of cytokinins on direct somatic embryogenesis on leaf explants of *Oncidium* "Gower Ramsey". Journal of Plant Growth Regulation 34(2):229-232.
- Chen, L., X. Zhu, L. Gu and J. Wu. 2005. Efficallus induction and plant regeneration from anther of Chinese narcissus (*Narcissus tazetta* L. var. chinensis Roem). [Online]. Available www.Springerlink.com/content/v8545w6639v1urn11. (18 September 2007).
- Chung, H. H., J. Hen. and W. C. Chang. 2005. Cytokinins induce direct somatic embryogenesis of *Dendrobium* cv. Chiangmai Pink and subsequent plant regeneration. *In Vitro Cell. Dev. Biol.* 41(6):756-769.
- Cribb, P. 1997. The Genus *Cypripedium*. Timber Press Inc., Oregon. 301 p.
- Croix, I. and E. Croix. 1997. African Orchids in the Wild and Cultivation. Timber Press Inc., Oregon. 379 p.
- Dressler, R. L. 1993. Phylogeny and Classification of the Orchid Family. Dioscorides Press, Hong Kong. 314 p.
- Ernst, R. 1994. Effect of thidiazuron on *in vitro* propagation of *Phalaenopsis* and *Doritaenopsis* (Orchidaceae). *Plant Cell Tiss. Organ Cult.* 39:273-275.
- Feng, X. R. and D. J. Wolyn. 1991. High frequency production of haploid embryo in asparagus anther culture. *Plant Cell Rep.* 10:574-578.
- Henrich, J. E., D. P. Stimart. and P.D. Ascher. 1981. Terrestrial orchid seed germination *in vitro* on defined medium. *J. Amer. Soc. Hort. Sci.* 106(2):193-196.
- Holtum, R. E. 1964. Flora of Malaya : Illustrated Systematic Account of the Malayan Flora. The Government Printing Office, Singapore. 759 p.
- Huang, B. 1986. Effects of incubation temperature on microspore callus production and plant regeneration in wheat anther cultures. *Plant Cell. Tiss. Organ Cult.* 9:45-48.

- Jheng, F. Y., Y. Y. Do, Y. W. Liauh, J. P. Chung and P. L. Huang. 2006. Enhancement of growth and regeneration efficiency from embryogenic callus of *Oncidium* "Gower Ramsey" by adjusting carbohydrate sources. *Pl. Sci.* 170:1, 133-1,140.
- Koleva-Gudeva, L. R., S. Mirko and T. Fidanka. 2006. "Somatic embryogenesis in pepper anther culture." [Online]. Available [http:// www.sciencedirect.com](http://www.sciencedirect.com). (18 September 2007).
- Kuo, H. L., J. T. Chen, and W. C. Chang. 2005. Effects of plant regeneration through direct somatic embryogenesis from leaf explant of *Phalaenopsis* 'Little Steve'. *In Vitro Cell. Dev. Biol.* 41(4): 453-456.
- Linder, H. P. and H. Kurzweil. 1999. *Orchids of Southern Africa*. A. A. Balkema, Rotterdam. 492 p.
- Masahide, Y. and I. Koji. 2008. Planting of asymbiotically propagated seedlings of *Cepharanthera falcate* (*Orchidaceae*) in natural habitat and investigation of colonized mycorrhiza fungi. *Ecological Res.* 23: 329-337.
- Mei-Zi, S., I. S. B. Noboru and K. K. Katsuhi ko. no date. "Aseptic seed germination and micropropagation of *Liparis makinoana* and *Liparis nervosa* (*Orchidaceae*) on assumption of reintroduction". Proceedings 7 th Asia Pacific Orchid Conference. Japan, 54-57p.
- Miyoshi, K. and M. Mii. 1995. Phytohormone pre-treatment for the enhancement of seed germination and protocorm formation by the terrestrial orchid *Calanthe discolor* (*Orchidaceae*) in asymbiotic culture. *Sci. Hortic.* 63: 263-267.
- Mohapatra, A. and G. R. Rout. 2004. Effects of cytokinins and auxin on micropropagation of *Geoderum purpureum* R. Br. *J. App. Hort.* 6(2): 27-29.
- Nagashima, T. 1989a. Embryogenesis, seed formation and immature seed germination *in vitro* in *Ponerorchis graminifolia* Reichb. F. *J. Jap. Soc. Hort. Sci.* 58: 187-194.
- Nagashima, T. 1989b . Embryogenesis, seed formation and germination in *Cymbidium* Koran Makino. *Hort. Abst.* 69: 95.
- Nayak, N. R., S. Patnaik and S. P. Rath. 1997. Direct shoot regeneration from foliar explants of an epiphytic orchid, *Acampe praemorsa* (Roxb.) Blatter and McCann. *Plant Cell Rep.* 16(8): 583-586.

- Nguyen T. H. N.. 2007. “ *In vitro* propagation of *Dendrobium* orchid through thin stem section culture.” [Online]. Available www.hcmuaf.edu.vn/cpb/phtqt/biotech2006/papers/nonghoc/TC-NTHNhat.pdf. (11 January 2008)
- Nuraini, I. and J. M. Shaib. 1992. Micropropagation of orchids using scape nodes as the explant material. *Acta Hort.* 292 : 169-172.
- Phippen, C. and D. J. Ockendon. 2004. Genotype, plant, bud size and media factors affecting anther culture of cauliflowers (*Brassica oleracea* var. *botrytis*). *Theor. Appl. Genet.* 79(1): 33-38.
- Polonca, K., S. Suzana, and L. Zlata. 2004. Direct shoot regeneration from nodes of *Phalaenopsis* orchids. *Acta Agri. Slovenia.* 83(2): 233-242.
- Pongsupasamit, C., K. Kumpeerapang and S. Pongsupasamit. 2001. Shoot regeneration from anther culture of peanut *in vitro*. *J. Agri. Sci.* 34(1-2): 141-150.
- Radojevic, L., N. Marinkovic. and S. Jevremovic. 2000. Influence of the sex of flowers on androgenesis in *Aesculus hippocastanum* L. anther culture. *In Vitro Cell. Dev. Biol.* 36: 461-469.
- Rasmussen, H.N. 1995. *Terrestrial Orchids from Seed to Mycotrophic Plant*. Cambridge University Press, New York. 444p.
- Rice, R. 2004. *Liparis* L. C. Rich. *The Orchid Review* 112(1,260): 344-346.
- Roy, J. and N. Banerjee. 2003. Induction of callus and plant regeneration from shoot-tip explant of *Dendrobium fibriatum* Linl. var. *oculatum* Hk. F. *Sci. Hortic.* 97: 333-340.
- Sheelavanthmatha, S. S., H. N. Murthya, B. P. Hema, E. J. Hahn and K. Y. Paek. 2005. High frequency of protocorm like bodies (PLBs) induction and plant regeneration from protocorm and section of *Aerides crispum* L. *Sci. Hortic.* 106:395-401.
- Seidenfaden, G. 1976. Orchid Genera in Thailand IV *Liparis* L. C. Rich. *Dansk Botanisk Arkiv.* 31(1): 1-105.
- Shimada, T., M. Otani and M. Morii. 2008. “*In vitro* propagation and recovery of a habitat of *Habenaria radiata* (Orchidaceae)”. In *ISHS Acta Horticulturae* 560: IV International Symposium on *in vitro* Culture and Horticultural Breeding. [Online]. Available www.actahort.org/members/showpdf?booknrarn=560_96 (3 January 2008)

- Sood, S. K. 1989. Embryology and systematic position of *Liparis* (Orchidaceae). *Pl. Syst. Evol.* 166 (1-2): 1-9.
- Soon, E. T. 1989. *Orchids of Asia*. Times Books International, Singapore. 317 p.
- Stern, W. L. and W. S. Judd. 2002. Systematic and comparative anatomy of Cymbidieae (*Orchidaceae*). *Bot. J. Linn. Soc.* 139(1) : 1-27.
- Timothy, R. J., L. S. Scott., D. Daniela., E. K. Michael and R. Larry. 2007. Asymbiotic and symbiotic seed germination of *Eulophia alta* (*Orchidaceae*) – preliminary evidence for the symbiotic culture advantage. *Plant Cell Tiss. Organ Cult.* 90: 313-323.
- Tokuhara, K. and M. Mii. 2001. Micropropagation of *Phalaenopsis* and *Doritaenopsis* by culturing shoot tips of flower stalk buds. *Plant Cell Rep.* 13: 7-11.
- Tsay, H. S. and C. Y. Su. 1985. Anther culture of papaya (*Carica papaya* L.) *Plant Cell Rep.* 4: 28-30.
- Wood, J. J., R. S. Beaman and J. H. Beaman. 1993. *The Plants of Mount Kinabalu 2. Orchids*. Whitstable Litho, Kent. 411 p.
- Zhoa, F. C., D. Nilanthi, Y. S. Yang, and H. Wu. 2006. Anther culture and haploid plant regeneration in purple coneflower (*Echinacea purpurea* L.). *Plant Cell Tiss. Organ Cult.* 86: 55-62.